

Section 1. Challenges of studying Ukrainian art from ancient times to the beginning of the 20th century

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-301-2-47>

Цигикало Катерина, аспірантка кафедри ТІМ НАОМА
(науковий керівник: кандидат мистецтвознавства, доцент О. Ю. Денисюк)

Філософія форми Олексія Золотарьова

Ключові слова: О. Золотарьов, скульптура, академічна освіта.

Kateryna Tsyhykalo, PhD student, NAFAA
(academic mentor: Associate Professor Olga Denysuk)

Philosophy of the form of Oleksii Zolotariov

Abstract: Oleksii Zolotariov is a contemporary Ukrainian sculptor who works with complex concepts of time and space. His early works are characterized by a classic academic approach, which later changed in favor of complex geometric shapes and unusual materials and textures.

Key words: Oleksii Zolotaryov, sculpture, academic education.

Ранній період творчості Золотарьова значною мірою визначився класичною освітою – НАОМА та Художньою школою ім. Т. Шевченка. Відкритість молодого автора до інших медіа також позначилась на виборі тем і форм. А сама традиційна академічна освіта мала на скульптора подвійний вплив. З одного боку, художній заклад сприяв становленню технічної майстерності скульптора. З іншого, повної свободи самовираження на ґрунті відсутності чіткого спрямування навчання художників в НАОМА.

На перший погляд, постакадемічний період творчості Олексія Золотарьова демонструє класичний академічний підхід до створення скульптури. Позаяк, можна відмітити поступовий рух до узагальнення форми та символізації змісту. Скульптури цього періоду ніби балансують між традиційною фігуративною скульптурою та сучасним трактуванням. Іншою прикметою раннього періоду творчості Золотарьова є злиття персонажів з їхніми масками, наприклад, родом діяльності.

Слід зазначити, що скульптури, в яких автор зображує людей та професіоналів певної справи, позначають перші дослідження автора теорії духу, чистої форми та душевної виразності. Пізніше цей пошук знайде втілення в геометричних та абстрактних формах Золотарьова.

Останні його пошуки напряму пов'язані з філософськими категоріями, або ж зазирають у внутрішню будову всесвіту, конструюючи новий сенс звичним поняттям. Хоч багато його робіт звернені до мови абстрактного мистецтва, але навіть вона заснована на реальному макро-мікросвіті. Очевидно, тринадцять років навчання Олексія скульптурі вкорінили в ньому не тільки любов до праці і постійної роботи, але й дали знання про будову живого. Нехай навіть згодом натурність стала непотрібною для вираження ідей автора. Проте школа – це база, на якій будується складна конструкція творчості Золотарьова: від простого рівняння до складних теорем.

Твори художника апелюють до універсальних понять часу, руху життя. Він уважно ставиться до дисонансів, сенсорних явищ внутрішньої природи. Наприклад у творі «Фіксація» він створює три сфери, які експонуються підвішеними до стелі. Ці важкі щити, як важелі часу, нависають над землею. Нові атрибути Хроноса, або уособлення трьох стихій, що породило це божество, – вогню, повітря й води. Маятники, які знаходяться у стані спокою, згодом знову рушать далі. Гармонія тут ніби схоплена випадково, зафіксована як кадр, момент у часі. Тепер і зараз. Цю гармонію будують деталі: кольори металу, піщані вставки в центрах сфер. Закручені до центральної сфери лопаті бокових елементів, приносять рух у роботу, постійно відсилаючи погляд до центральної роботи, яка концентрує в собі ці імпульси і розривається від перенапруги. Текстура кожного з об'єктів різниться, один віддзеркалює все навколо, інший навпаки, поглинає, що також співвідноситься з часом, який може текти швидко, поглинаючи наше життя, а може залишати в нашій пам'яті прекрасні сувеніри про минуле.

Золотарьов виробив власний впізнаваний почерк. Його знаходиш навіть у тих роботах, які здаються нехарактерними автору. Їх об'єднує один погляд на життя, точка зору, за якою цікаво слідкувати. І ось в геометричній формі виникає історія або притча, яку легко візуалізувати навіть у складній геометричній візуальній мові скульптури.

